

Dativ – Hensynsled 1

- Grundledet** står i **nominativ**   **Der Zug / die Geschichte / das Schiff** ist lang
- Genstandsledet** står i **akkusativ**   Wir nehmen **den Zug / die Bahn / das Schiff**
- Hensynsledet** står i **dativ**   Ich gab **dem Sohn / der Frau / dem Kind** einen Rat

Der Kellner brachte **dem** Gast **einen** Whisky.

Hvorfor hedder det **der** Kellner?

Hvorfor hedder det **dem** Gast?

Hvorfor hedder det **einen** Whisky?

Udfyld tomrummene i nedenstående tekst med de rigtige endelser!

Ejstedordene *mein, dein, sein, unser, euer, ihr* får samme endelser som det ubestemte kendeord *ein*

1. D _____ Lehrer gab d _____ Schülerin e _____ Wörterbuch (n).
Læreren gav eleven en ordbog
2. D _____ Bäcker verkaufte d _____ Kundin e _____ Brot (n).
Bageren solgte et brød til kunden
3. D _____ Taxifahrer gibt d _____ Passagier d _____ Wechselgeld (n).
Taxachaufføren giver passageren byttepengene
4. D _____ Junge schreibt sein _____ Eltern e _____ Postkarte.
Drengen skriver et postkort til sine forældre
5. Mein _____ Vater zeigte d _____ Frau d _____ Weg (m).
Min far viste damen vej
6. D _____ Mutter gab d _____ Tochter e _____ neuen Computer (m).
Moderen gav datteren en ny computer
7. Wir schickten unser _____ Familie e _____ E-Mail (f).
Vi sendte vores familie en e-mail
8. Unser _____ Lehrer gab d _____ Klasse e _____ neuen Text (m).
Vores lærer gav klassen en ny tekst
9. D _____ Optikerin verkaufte d _____ alten Mann e _____ Brille.
Optikeren solgte et par briller til den gamle mand

Dativ – Hensynsled 1

---

10. D _____ Eltern gaben d _____ Kinder_ schöne Weihnachtsgeschenke.
Forældrene gav børnene fine julegaver
11. D _____ Briefträger brachte d _____ Nachbarn e _____ großes Paket (n).
Postbuddet bragte en stor pakke til naboerne
12. D _____ Trainer gab d _____ Spieler_ e _____ guten Rat (m).
Træneren gav spillerne et godt råd
13. D _____ Stewardess brachte d _____ Passagiere_ e _____ Kännchen Kaffee.
Stewardessen bragte en kande kaffe til passagererne
14. D _____ Großmutter erzählte ihr _____ Enkelkinder_ e _____ Märchen.
Bedstemoderen fortalte sine børnebørn et eventyr
15. D _____ Wirt servierte d _____ Gäste_ e _____ leckere Mahlzeit (f).
Værten serverede et lækkert måltid for gæsterne

Pas på i de følgende sætninger! Der er ikke hensynsled i dem alle sammen

16. Gestern kaufte ich e _____ schöne Jacke und e _____ Paar (n) neue Schuhe.
I går købte jeg en dejlig jakke og et par nye sko
17. D _____ Mann kaufte sein _____ Frau e _____ Mantel (m) und e _____ Kleid.
Manden købte en frakke og en kjole til sin kone
18. D _____ Arzt gab d _____ Krankenschwester Bescheid.
Lægen gav sygeplejersken besked
19. D _____ Versicherung bezahlte d _____ Reise nach Australien.
Forsikringen betalte rejsen til Australien
20. Wann hast du d _____ Katalog (m) bestellt?
Hvornår har du bestilt kataloget?
21. D _____ Katalog habe ich vorgestern bestellt.
Kataloget har jeg bestilt i forgårs
22. D _____ Mutter strickte ihr _____ Sohn e _____ warmen Pullover (m).
Moderen strikkede en varm sweater til sin søn

Dativ – Hensynsled 1

---

23. D _____ junge Paar kaufte e _____ Sofa (n) und e _____ Schrank (m).

Det unge par købte en sofa og et skab

24. D _____ Ärztin gab d _____ Patienten e _____ neues Medikament (n).

Lægen gav patienten et nyt medikament

25. Ich habe d _____ Kontrolleur d _____ Karten gegeben.

Jeg har givet kontrolløren billetterne

26. D _____ Mädchen gab ihr _____ Vater d _____ Zeitung.

Pigen gav avisen til sin far

pixabay.com

På Rigsdagsbygningen (Reichtagsgebäude) i Berlin står en dativ uden nogen sammenhæng:

”DEM DEUTSCHEN VOLKE”

Der er ikke noget verbum, der styrer dativ, og heller ikke nogen præposition (aus, bei, mit ...)

Det ligner heller ikke umiddelbart et hensynsled, for der er jo ikke nogen sætning ...

Alligevel kan det nok forklares således, at der er underforstået noget, fx:

”dem deutschen Volke gebaut” (bygget til/for det tyske folk), og dermed er det hensynsled.

E’et på ”Volke” er en gammel form. I dag ville man skrive ”Dem deutschen Volk”. Man har stadig bevaret sådan nogle gamle dativer i udtryk som:

auf dem Lande, zu/nach Hause, ”Vom Winde verweht“ („Borte med blæsten“)